

Anna Mertová

scénář

Zpracovali: Viktorie Padalíková, Klára Kolková,
Jonáš Mrkos, Kristýna Jančálková a Leontýna
Mertová

Paní Anna Mertová nám vyprávěla o svém dětství, které prožila za války.

Narodila jsem se zrovna v den, kdy Němci zabírali pohraničí, takže asi kolem toho byly velké zmatky, protože do 15 let jsem všude psala datum narození 15. března a když jsem si šla vyřizovat občanku, tak jsem zjistila, že jsem se narodila 14. března.

No a když teda zabrali ty, posunuli ty hranice s Rakouskem mezi Znojmo a Kuchařovice, kde jsme bydleli, byly to 4 kilometry, tak my jsme najednou do toho Znojma vůbec nesměli.

Období války prožívali se strachem.

No byl to strach, i když jsme byli děcka, i když nám rodiče všechno neříkali, tak jsme leda leccos zaslechli a v tom strachu jaksi pořád se žilo, no.

V jedné dědině tam udali, že si zabil prase na černo, to se nesmělo, to muselo být všechno nahlášený, no a tak potom šel do vězení, seděl několik měsíců ve vězení.

No jako tak, až bych řekla, normální součást života ten strach, no.

Od roku 1941 byli mladí lidé nedobrovolně nasazováni na tvrdou práci zejména do německých továren v rámci tzv. totálního nasazení.

No ale ti starší sourozenci, kdo měl 21, tak musel jít do Německa na práci, byli, jako se říkalo, nasazení do Rajchu. A tak ten nejstarší bratr tam byl taky v tom, jako na tu práci. Pak nakonec byli v Rakousku, dělali zákopy, no, a on ještě s jedním kamarádem utekli, přišel domů, tak zase byl strach, aby se to neprozradilo, tak byli na půdě schovaní, nesměli se vůbec ukázat, nesměli z té půdy slézt dolů. Taky jsme měli strach, protože to by nás taky postříleli všechny.

Když se blížil konec války, situace byla nejhorší. Rodina paní Mertové zažívala nálety, bombardování Znojma a nakonec ústup německých vojsk.

Jednak tam začali bombardování velký, na Znojmo nalítávaly ty hloubkový stíhačky, se jim říkalo. Jednak muselo být zatemněný, nesmělo vůbec žádný světlo proniknout ven večer, aby protože kde se něco hlo, tak tam pálili hnedka ty letadla. A tak to byl tak strašný hukot že jsme měli velký strach všeci, no báli jsme se.

Měli jsme udělaný kryt, no jenomže tam s náma chodila ještě jedna rodina, co neměli teda žádný kryt, a oni měli malý děcko, a to tam brečelo v noci, no bylo to hrozný, že jo, jenom při svíčkách, zima tam bylo. Jídlo jsme tam teda měli v tom krytě, a ta holka pořád brečela, tak jsme měli strach, kdyby nás opravdu tam někdo zjistil, že by nás mohli všechny postřílet.

Jednou přišel nějaký německý oficír k nám a že musí naši nějaký ty důstojníky u nás přespat. Ale tatínek mu ukázal, že je nás hodně, no tak teda slevili, že ne přespat, ale že musíme nechat u nás auta německý zaparkovat. Tak dvě nákladní auta tam parkovaly no. A naši měli hospodářství, měli stodoly, pole a tak v tý stodole jsme měli udělaný kryt, protože byl strach, že bude hlad, tak to byla v zemi vykopaná taková díra, a do toho se daly hrnce se sádlem, zavařený maso, brambory, mouka a bylo to zakrytý deskama a přes ty desky byla daná sláma a takový, aby to nebylo poznat. A teďka ty auta tam najely, do tý stodoly, kde ten kryt s těma potravinama byl. Tak jsme měli strach, že se to proboří, že na to přijdou. No naštěstí to nějak vydrželo, přežilo to až do konce války.

Potom už nějak bylo poznat, že už je klid, tak jsme z toho krytu vylezli, a pak se říkalo, že pojedou rusi, tak jsme je šli se šeříkama vítat a byli jsme šťastní, že je konec války.

Své dospívání prožívala paní Mertová už za komunistického režimu. Vystudovala gymnázium a pracovala jako účetní. Zabydlela se v Nových Losinách, kde se vdala, a žije zde dodnes.

